

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS  
SOCIALIAI SAUGIOS IR SVEIKOS VISUOMENĖS FORMAVIMO PROGRAMA  
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

<b>Biudžetiniai metai</b>	<b>2019 metai</b>
<b>Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)</b>	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, 288733050 Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras, 300065990 Linkuvos socialinių paslaugų centras, 168098016 Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras, 168095244 Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 301674204 Pakruojo seniūnija, 188693256 Pašvitinio seniūnija, 188693822 Rozalimo seniūnija, 188693975 Žeimelio seniūnija, 288694010 Linkuvos seniūnija, 188693441 Lygumų seniūnija, 188693594 Klovainių seniūnija, 188693637 Guostagalio seniūnija, 288693780 VšĮ Pirminės sveikatos priežiūros centras, 168061765 VšĮ Pakruojo ligoninė, 168061612
<b>Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)</b>	Komunalinio ūkio vyriausiasis specialistas, 1.5 Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyrius, 6 Ekologas, 1.3 Savivaldybės gydytojas, 1.6 Socialinės rūpybos skyrius, 7 Apskaitos skyrius, 2 Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras, 7.1 Linkuvos socialinių paslaugų centras, 7.2 Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras, 7.3 Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 7.4 Turto ir ūkio skyrius, 11 Linkuvos seniūnija, 14 Žeimelio seniūnija, 15 Guostagalio seniūnija, 16 Lygumų seniūnija, 17 Pakruojo seniūnija, 18 Rozalimo seniūnija, 19 Klovainių seniūnija, 20 Pašvitinio seniūnija, 21 VšĮ Pirminės sveikatos priežiūros centras, 1.6 VšĮ Pakruojo ligoninė, 1.6

<b>Programos pavadinimas</b>	<b><i>Socialiai saugios ir sveikos visuomenės formavimo programa</i></b>	<b>Kodas</b>	<b>5</b>
------------------------------	--	--------------	----------

<b>Programos parengimo</b>	Programa įgyvendinamos LR Vietos savivaldos įstatymu
----------------------------	--

<b>argumentai</b>	<p>reglamentuojamos <i>savarankiškosios savivaldybių funkcijos</i>: socialinių paslaugų planavimas ir teikimas, socialinių paslaugų įstaigų steigimas, išlaikymas ir bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis; sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgaliųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas; savivaldybės socialinio būsto fondo sudarymas ir jo remontas, socialinio būsto nuoma; pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas), išskyrus visuomenės sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose; savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai; vaiko teisių apsauga, užtikrinant prevencinių pagalbos vaikui ir šeimai priemonių organizavimą, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimą; dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones; socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas, kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) ir palūkanų apmokėjimas už asmenis, turinčius teisę į paramą, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas; kitų socialinių išmokų ir kitos socialinės nepiniginės paramos teikimas; visuomenei naudingų darbų, gyventojų užimtumo, viešųjų ir sezoninių darbų organizavimas.</p> <p>Programa įgyvendinamas <i>valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymas</i>: mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas; socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas, laidojimo išmokų ir kitų išmokų mokėjimas; antrinės sveikatos priežiūros organizavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka; socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas; visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną; neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas;</p> <p>Programa įgyvendinamas <i>valstybinės funkcijos</i>: išmokų vaikams skaičiavimas ir mokėjimas, programų ir projektų vykdymas.</p>		
<b>Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP)</b>	Veiklios ir solidarios visuomenės plėtra	<b>Kodas</b>	<b>2</b>
<b>Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:</b>	Gerinti gyvenimo kokybę, stiprinti socialinę sanglaudą ir užtikrinti visiems lygias galimybes	<b>Kodas</b>	<b>2</b>

<b>Programa</b>	Tęstinė		
<b>Programos tikslas</b>	Gerinti gyvenimo kokybę, stiprinti socialinę sanglaudą ir užtikrinti visiems lygias galimybes	<b>Kodas</b>	<b>1</b>

### Tikslo aprašymas:

*Tikslu numatoma įgyvendinti 4 uždavinius:*

1. Užtikrinti socialinių išmokų ir kompensacijų mokėjimą rajono gyventojams.

Šiuo uždaviniu numatoma skirti ir mokėti socialines išmokas (išmokas, kompensacijas, pašalpas, socialinę paramą) asmenims, turintiems teises į šias išmokas, kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) ir palūkanų apmokėjimą už asmenis, turinčius teisę į paramą teikti lengvatinio keleivių vežimo kompensacijas, vykdyti studijų rėmimo programą.

2. Gerinti gyvenimo sąlygas bei mažinti socialinę atskirtį rajone.

Šiuo uždaviniu numatoma įgyvendinti socialinės paramos programas ir projektus: užimtumo didinimo, smurto artimoje aplinkoje, pagalbos labiausiai skurstantiems rajono gyventojams. Prižiūrėti bei atnaujinti socialinį būstą, remti daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo projektus, teikti būsto nuomos ir išperkamosios būsto nuomos kompensacijas.

3. Efektyviai organizuoti socialinių paslaugų teikimą rajono gyventojams ir skatinti neįgaliųjų socialinę integraciją.

Šiuo uždaviniu numatoma teikti socialines paslaugas savivaldybės, valstybės pavaldumo ar nevyriausybinų organizacijų socialinių paslaugų įstaigose, įgyvendinti socialinių paslaugų ir socialinės integracijos programas ir projektus: neįgaliųjų socialinės integracijos, būsto pritaikymo neįgaliesiems, socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje, neįgaliųjų integracijos per kūno kultūrą ir sportą, sociokultūrinių paslaugų teikimo, kompleksinių paslaugų teikimo šeimai, integralios pagalbos į namus ir kitus. Parengti ir įgyvendinti socialinių paslaugų planą. Įgyvendinti šeimos politikos stiprinimo priemonės, teikti socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms ir šių šeimų vaikams, lankantiems vaikų dienos centrus. Užtikrinti neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimą.

4. Siekti gyventojų sveikatingumo rodiklių gerėjimo, efektyviai organizuojant sveikatos priežiūros įstaigų darbą.

Šiuo uždaviniu numatoma užtikrinti gyventojų sveikatos stebėseną organizuojant visuomenės sveikatos biuro veiklą, sveikatos priežiūros rėmimą įgyvendinant visuomenės sveikatos rėmimo programą, mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą, kitų sveikatinimo priemonių įgyvendinimą, bendruomenių gebėjimų stiprinimą savižudybių prevencijos srityje. Sveikatos priežiūros įstaigų patalpų būklės gerinimas.

### Rezultato vertinimo kriterijai:

1. Savivaldybės biudžeto dalis, tenkanti piniginei socialinei paramai (proc.);
2. Registruotų bedarbių skaičius rajone (tūkst.);
3. Savivaldybės biudžeto dalis, tenkanti socialinių paslaugų teikimui (proc.);
4. Socialinių paslaugų gavėjų skaičius rajone (proc.);
5. Vidutinis apsilankymų, tenkančių vienam Pakruojo pirminės sveikatos priežiūros įstaigose registruotam asmeniui, skaičius.
6. Savivaldybės biudžeto dalis, skiriama prisidėti remiant projektus (proc.);

### 1 Uždavinys. Užtikrinti socialinių išmokų ir kompensacijų mokėjimą rajono gyventojams

Uždaviniu numatoma *skirti, mokėti ir administruoti išmokas iš valstybės biudžeto lėšų* - slaugos išlaidų ar priežiūros (pagalbos) tikslinės kompensacijas, vienkartinę valstybės paramą ir kompensacijas (išsiaiškinus asmenis, turinčius teisę gauti šią paramą), išmokas vaikams (vienkartinės išmokos gimus vaikui, išmokos vaikams, išmokos privalomosios tarnybos karių

vaikams, globos (rūpybos) išmokos, vienkartinės išmokos būstui įsigyti arba įsikurti, vienkartinės išmokos nėščioms moterims).

Uždaviniu numatoma *skirti, mokėti išmokas, teikti paramą valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymui*: mokinių nemokamam maitinimui savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose, nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimui mokinio reikmenimis, socialinių išmokų ir kompensacijų (išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas nustatytas Lietuvos Respublikos pinigines socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme) teikimui, laidojimo išmokų, esant poreikiui pabėgėliams skirtų socialinių išmokų ir kitų išmokų mokėjimui.

Uždaviniu numatoma *skirti ir mokėti piniginę socialinę paramą iš savivaldybės biudžeto lėšų* - socialines pašalpas ir kompensacijas už būsto šildymą, kietą kūrą, šaltą vandenį, vienkartinę materialinę paramą, kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) ir palūkanų apmokėjimą už asmenis, turinčius teisę į paramą, kitas socialinės paramos išmokas. Studijų rėmimo programa leis paremti gerai besimokančius rajono jaunuolius, studijuojančius šalies aukštosiose mokyklose. Taip pat šiuo uždaviniu numatoma kompensuoti vežėjams už suteiktas lengvatinių pavėžėjimų paslaugas.

### **Produkto vertinimo kriterijai:**

1. Šalpos išmokų gavėjų skaičius;
2. Transporto išlaidų kompensacijų gavėjų skaičius;
3. Išmokų vaikams gavėjų skaičius;
4. Socialinių pašalpų gavėjų skaičius;
5. Vienkartinės socialinės paramos gavėjų skaičius;
6. Laidojimo pašalpų gavėjų skaičius;
7. Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą ir paramą mokinio reikmenims įsigyti, skaičius;
8. kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) ir palūkanų apmokėjimą už asmenis, turinčius teisę į paramą Valstybės dotacijų, skirtų vykdyti valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms, įsisavinimas (proc.).
9. Kompensuotų lengvatinių pavėžėjimų skaičius.

### **2 Uždavinys. Gerinti gyvenimo sąlygas bei mažinti socialinę atskirtį rajone**

Uždaviniu bus siekiama *prižiūrėti bei atnaujinti socialinį būstą*. Dalis socialinius sunkumus patiriančių asmenų gyvena savivaldybės valdomuose socialiniuose būstuose. Savivaldybės parama socialinių būstams atnaujinimui yra labai svarbi. Uždaviniu numatoma skirti lėšas socialinių būstų atnaujinimui. Taip siekiama sudaryti tinkamas gyventi ir orumo nežeminančias gyvenimo sąlygas socialiniuose būstuose gyvenantiems asmenims.

Dar viena aktuali rajono ir visos šalies problema, pasenę ir energetiškai neefektyvus daugiabučiai gyvenamieji namai. Siekiant skatinti daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo darbus, savivaldybės administracija uždaviniu numato remti tokių namų atnaujinimo projektus. *Daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimas* leistų pagerinti tokiuose namuose gyvenančių žmonių gyvenimo sąlygas, puoštų aplinką, o taip pat prisidėtų prie energetinių išteklių taupymo.

Uždaviniu bus siekiama rajono gyventojams teikti būsto nuomos ir išperkamosios būsto nuomos kompensacijas.

Uždaviniu siekiama pagerinti gyvenimo sąlygas rajono gyventojams, o kartu mažinti socialinę atskirtį, *įgyvendinti socialinės paramos programas ir projektus: užimtumo didinimo, smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos labiausiai skurstantiems rajono gyventojams*. Užimtumo didinimo programa sudarys sąlygas asmenims laikinai įsidarbinti, užsidirbti pragyvenimui būtinų lėšų. Vis dar išlieka opi problema – smurtas artimoje aplinkoje. Šiuo uždaviniu taip pat bus siekiama tobulinti paslaugų teikimo smurtą patyrusiems asmenims ir jų šeimos nariams kompleksinės pagalbos mechanizmą, apimančią įstaigų, nevyriausybinių

organizacijų bei visuomenės bendradarbiavimą. Bus rengiama prevencinė smurto artimoje aplinkoje programa, kuri leis rajono gyventojams pažinti problemas, savo gyvenimo aplinka kurti saugesnę, o Pagalbos skurstantiems programos pagalba bus suteikta parama maito produktais skurdžiai gyvenantiems rajono gyventojams.

**Produkto vertinimo kriterijai:**

1. Valstybės biudžeto lėšų, soc. rizikos funkcijoms vykdyti, įsisavinimas (proc.);
2. Suremontuotų socialinių butų skaičius;
3. Daugiabučių namų, prie kurių atnaujinimo prisidėta, skaičius;
4. Įgyvendintų programų skaičius;
5. Valstybės dotacijų, skirtų vykdyti valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms, įsisavinimas (proc.).

**3 Uždavinys. Efektyviai organizuoti socialinių paslaugų teikimą rajono gyventojams ir skatinti neįgaliųjų socialinę integraciją**

Šiuo uždaviniu numatoma *teikti socialines paslaugas asmenims su sunkia negalia ir kitiems rajono gyventojams savivaldybės, valstybės pavaldumo ar nevyriausybinų organizacijų socialinių paslaugų įstaigose*. Socialinių paslaugų poreikis Pakruojo rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, didėja. Pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai savivaldybėje yra senyvo amžiaus asmenys, asmenys turintys negalią, šeimos, patiriančios riziką, jose augantys vaikai ir vaikai likę be tėvų globos, kiti asmenys, turintys socialinių problemų.

Būtina *prižiūrėti, renovuoti ir modernizuoti socialinių paslaugų infrastruktūrą*. Ypatingas dėmesys skiriamas *institucinei globos pertvarkai, vaikų dienos centrų kūrimui, bendruomeninių vaikų globos namų pertvarkai*. Bus parengtas Pakruojo rajono socialinių paslaugų planas, kurio pagrindu bus vykdomas rajono biudžetinių *socialinių paslaugų įstaigų veiklos, pertvarkos ir paslaugų efektyvinimo organizavimas*.

Pakruojo rajonui aktuali neįgaliųjų socialinio integravimosi į visuomenę problema. Siekiant pagerinti neįgalių žmonių gyvenimo sąlygas, visų socialinių grupių žmonių socialinės atskirties mažinimą, skatinti jų integravimosi galimybes, numatoma *įgyvendinti socialinių paslaugų ir socialinės integracijos programas ir projektus: neįgaliųjų socialinės integracijos, būsto pritaikymo neįgaliesiems, socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje, neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą, kompleksinių paslaugų teikimo šeimai, integralios pagalbos į namus ir kitus projektus*. Šiomis priemonėmis siekiama ne teikti pasyvią pagalbą neįgaliesiems, tačiau skatinti aktyvų jų dalyvavimą ekonominiame ir socialiniame gyvenime.

Seikima užtikrinti *neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimą* bei vykdyti *kitas socialinės apsaugos ir rūpybos priemones darbui su neveiksniais asmenimis*.

Šiuo uždaviniu planuojama rajono šeimoms teikti *Kompleksines paslaugas, įgyvendinti šeimos stiprinimo priemones, vykdyti kitas programas ir projektus: Atokvėpio paslaugų teikimas neįgaliesiems, gyvenantiems šeimose ir jų šeimų nariams, socialinės įtraukties didinimas per socialinių įgūdžių ugdymą, socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracija į bendruomenę ir kita*.

**Produkto vertinimo kriterijai:**

1. Socialinės globos paslaugas gavusių asmenų skaičius;
2. Žmonėms su negalia pritaikytų būstų skaičius;
3. Socialinės integracijos ir reabilitacijos projektuose dalyvavusių asmenų skaičius;
4. Socialinių įstaigų, kuriose atlikti remonto darbai, skaičius;
5. Socialines paslaugas gavusių asmenų skaičius;
6. Projektuose dalyvavusių asmenų skaičius;
7. Dalyvavusių asmenų skaičius

#### **4 Uždavinys. Siekti gyventojų sveikatingumo rodiklių gerėjimo, efektyviai organizuojant sveikatos priežiūros įstaigų darbą**

Rajone veikiančios sveikatos priežiūros įstaigos siekia užtikrinti visuomenės sveikatingumą. Visuomenės sveikatingumo lygis turi tiesioginės įtakos išlaidų daliai, tenkančiai sveikatos priežiūros sistemai finansuoti, augimui. Taip pat, viena iš visuomenės ligotumo neigiamų pasekmių yra neįgalųjų skaičiaus augimas, kuris kartu sąlygoja ir socialinių paslaugų poreikio augimą bei neįgalųjų integracijos problemas. Planuojant sveikatinimo veiklos priemones numatoma *VšĮ Pakruojo ligonės* patalpų adresu L. Giros 3 pertvarkymas: perkelti vaikų ligų skyrių, įkuriant 10-12 globos skyrių.

Uždaviniu Pakruojo rajono savivaldybė numato organizuoti Visuomenės sveikatos biuro veiklą. *Visuomenės sveikatos biuras rengia priemones skirtas sveikatingumo stiprinimui* užtikrinti, atlieka vaikų sveikatingumo stebėseną,

Uždaviniu taip pat numatoma įgyvendinti priemones: „*Sveikatos priežiūros rėmimas įgyvendinant visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą*“, „*Bendruomenių gebėjimų stiprinimas savižudybių prevencijos srityje*“, kurios prisidės prie įvairių ligų prevencijos programų įgyvendinimo, sudarys galimybes teikti informaciją gyventojams apie sveikos gyvensenos principus, savižudybių prevenciją bei ugdys sveikos gyvensenos nuostatas visuomenėje.

#### **Produkto vertinimo kriterijai:**

1. Sveikatos priežiūros specialistų etatų skaičius biure;
2. Įgyvendintų sveikatos projektų skaičius;
3. Sveikatos priežiūros specialistų etatų skaičius mokyklose;
4. Panaudota lėšų dalis (proc.);
5. Panaudota lėšų dalis (proc.).

#### **Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:**

Įgyvendinus programą bus užtikrintas piniginės ir nepiniginės socialinės paramos teikimas sunkiausiai rajone gyvenantiems asmenims.

Socialinių paslaugų teikimas rajono gyventojams leis užtikrinti būtiniausių, socialines problemas patiriančių asmenų, poreikių tenkinimą. Bus sudarytos prielaidos socialinės atskirties mažinimui. Neįgalųjų integravimosi priemonių įgyvendinimas leis pamažu pereiti nuo pasyvios pagalbos teikimo, prie aktyvaus neįgalųjų dalyvavimo socialiniame ir ekonominiame gyvenime.

Bus įgyvendintos socialinių paslaugų ir socialinės paramos programos, tęsiami ar įgyvendinti socialiniai projektai, kas įtakos šeimų ar pavienių asmenų gyvenimo sąlygų gerinimą.

Visuomenės sveikatingumo stebėseną ir sveikatingumo programų įgyvendinimą diegs sveikatos gyvensenos principus visuomenėje. Bus sudarytos prielaidos visuomenės sveikatingumo gerėjimui.

#### **Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai:**

Savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto lėšos, valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos ir kt.

#### **Veiksmai, numatyti Pakruojo rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane, kurie susiję su vykdoma programa:**

#### **II PRIORITETAS. VEIKLIOS IR SOLIDARIOS VISUOMENĖS PLĖTRA**

##### **2.1. Tikslas. Socialiai saugios ir sveikos visuomenės formavimas**

2.1.1. Uždavinys. Efektyviai organizuoti socialinių paslaugų teikimą

2.1.2. Uždavinys. Skatinti socialinę integraciją ir teikti kokybiškas paslaugas

2.1.3. Uždavinys. Siekti gyventojų sveikatingumo rodiklių gerėjimo, efektyviai organizuojant sveikatos priežiūros įstaigų darbą.

**Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:**

LR Vietos savivaldos įstatymas, LR Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas, LR Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyvenantiems įstatymas, LR Socialinių paslaugų įstatymas, LR Išmokų vaikams įstatymas, LR Tikslinių kompensacijų įstatymas, LR Socialinės paramos mokiniams įstatymas, LR Paramos mirties atveju įstatymas, LR Valstybinės paramos žuvusiųjų pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijos dalyvių šeimoms įstatymas, LR Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymas, LR įstatymas Dėl socialinės paramos asmenims, sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje, ir šioje armijoje žuvusiųjų šeimoms (1945-07-22 – 1991-12-31)“, LR Nepriklausomybės gynėjų ir kitų nukentėjusių nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos asmenų teisinio statuso pripažinimo įstatymo, LR įstatymas Dėl papildomų socialinių garantijų šeimoms asmenų, nukentėjusių, kovojant už Lietuvos Respublikos laisvę, nuo 1991 m. sausio 11–13 d. vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių, LR Sveikatos sistemos įstatymas, LR Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas, LR Visuomenės sveikatos stebėsenos įstatymas, LR Užimtumo rėmimo įstatymas, LR Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas.